(410

ლეტარიელნო, უველა ქვეყნის პ. შეერთდით

ბოლშევიკი

ს.კ.კ. ს. პ. (ბ) ცენტ. და ტფ. კომ. ტუტების) და ცაკის ორგანო

ფასი 10 კაპ.
ხამშაბათი
30
ოქტომბერი
1934 წ.
№ 252 (4108)

1931 წლის 31 ოქტომბერს საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მიერ ამ.-კავკ. შესახებ მიღებულმა გადაწყვეტილებამ და ამხ. სტალინის პირადმა მითითებებმა, რომლებიც საფუძვლად დაედვა აზერბეიჯანის, საქართველოს და სომხეთის პარტიული ორგანიზაციების მთელ მუშაობას უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში, განამტკიცეს ამიერ-კავკასიის ფედერაციის პოლიტიკური და სამეურნეო ძალაუფლება

გაშღილი ბოლშევიკური მუშაობის სამი წელი

1931—1934 წ.

საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა ამხ. სტალინის ინიციატივით სში წინაღ წლის 31 ოქტომბერს გამოიტანა ა. კავკასიის სამხარეო კომიტეტის და ეკონომიკურ-ადმინისტრაციულ ორგანოთა ბიუროს ისტორიული დადგენილება, რომელიც გადაიტა ა.კ. ბოლშევიკების პროგრამად ინდუსტრიალიზმის მშენებლობისათვის ძალისა.

ჩვენი პარტიულ-ორგანიზაციების მუშაობაში ეს დადგენილება ფარავდენდა დასაწყისს იმ დიდი პარტიული ბრძოლისა, ამ სამი წლის განვლობაში რომ მოსდა ამიერ-კავკასიის და კერძოდ საქართველოს ამიერკომ და პოლიტიკურ ბანდიტიზმში.

ცენტრალური ცენტრალური კომიტეტის და პირადად ამხ. სტალინის მუშაობა ბრძოლის ფარგლებში, სამხარეო კომიტეტის განაფილებული ხელმძღვანელობით. ამიერ-კავკასიის ოლშევიკებმა დაიწყეს მუშაობა ტალინური სტილით. ნამდვილი სადენი. კონტრტაქტ-ოპორტუნიზმი უშობა. რომელმაც უზარმეველო. ეს. ზედიზენი მიღწევანი სოციალისტური მშენებლობის ყველა ფრონტზე.

ამიერ-კავკასია, მასში შემავალი ნაციონალური რესპუბლიკები, მეტია და მენშევიკების დროს, რომ ბალორჩენილ აბრარულ ქვეყანას. ნარკომალგანდან, ფეხს ბაფიანქა ინ. ფეხსტრიალურ-აბრარულ ქვეყნად.

ამოძრავებულია მხარის მდიდარი ბუნებრივი საწარმოო კალები. ბაკოს ბაბუნლილებიდან ფეხ-ფაფეზი ცვლა ათი ათასოიანი ტონა ნავთი, მუშაობს ფერო-მარგანეცის გიგანტი ზესტაფონში; რიონჰესის ელდენი ამოძრავებს ათეულ ფაბრიკა-ქარხნების მანქანებს და ელექტრომამლებს სუროვის ფულეტენზეს; მზად არის საბანსოლოტაციოდ ტყვარჩილის ქვანახშირის მაღაროები; მიმდინარეობს ნავთის საძიებელი სამუშაობი შირაქში; შენდება დაშენებული მატალურიული კომბინატები, სინთეტიური კაუჩუკის საკავშირო მნიშვნელობის კომბინატი ერევანში, ხრამჰესის; ფრაბი „მეფრავე კოლხიდის“ აშენებული ბაკობები, რომლებიც იშენრება საბგოთა ბრიგიზუტით და ფეიხოიანთი. ლიმონინის და ბანდარინის ელეტაციებით.

იცვლება ა.-კ. რესპუბლიკების ეკონომიკის სახე. ყოფილი ბაბა ზესტაფონი ხდება ელექტრო-მეტალურგიის ერთ-ერთ საკავშირო ცენტრად; ქუთაისი. უსაკმაურობის და უფარლელობის ეს თავად-აზნაურული ქალაქი წინად, ბაბდა ტფილისის შემდეგ მეორე სამრეწველო ცენტრად. სადაც 30 ათასზე მეტი მუშაა. არსებითად იცვლება სახე ამიერ-კავკასიის და საქართველოს დედა-ქალაქისა — ტფილისისა, რომელიც გადაიქცა ა.-კ. მეორე სამრეწველო ცენტრად.

მტკიცე ნაბიჯით მიეკართება წინ საკოლმეურნეო სოფელი. ბლეხოგის საკითხში ძველი ხელმძღვანელობის მიერ დაშვებული უხეში, პოლიტიკური შეცდომების ბოლშევიკურად გამოსწორებით. ბლეხოგზეს სწორი ხელმძღვანელობით, არსებულ კოლმეურნეობათა სამეურნეო-ორგანიზაციულ განმტკიცებაზე ყოველდღიური ზრუნვით, შემქნილია უარყოფი საუფაქეი საკოლმეურნეო ფეხობილების შემდგომ გამაგრებისა და ზრდისათვის.

ურეკვად ხორციელდება საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის დირექტივა, რომ „ეთორე ხუთწლედში ამიერ-კავკასიამ კირითადად უნდა დაკმაყოფილოს მთელი საბჭოთა კავშირის მოთხოვნა ჩაის მზრით“. ჩაის პლანტაციების ფართობი საქართველოში 19.901 ჰექტარიდან (1931 წ.) გაზიდდა 33.505 ჰექტარამდე (1934 წ.), ხოლო საუშალო მოსავალი ერთ ჰექტარზე 701-დან 1127 კილოგრამამდე.

ციტრუსების ნარგავებმა უკვე დაფარეს 2616 ჰექტარი ბიზე; ბანალდებულია ბრძოლა 1937 წ. ნახევარი ბილიარდი ციტრუსოვანის ნაყოფის მისაღებად. ჩატარდა მნიშვნელოვანი სამელიორაციო სამუშაოები: უკანასკნელ სამ წელში სარწყავი ფართობი ა. კ.-ში გაზიდდა 230 ათასი ჰექტარით. მარტო საქართველოში ამ სამუშაოებზე წელს იხარჯება 23 მილიონამდე მანეთი, 1932 წ. 13 მილიონის ნაცვლად.

სოციალისტური მეურნეობის ალმაცერ. დაუყენებელი გარდატეხა მეცხოველეობაში, კოლმეურნეობა ხვაკისა და ბარაკების მათი შემადგენლობის ზარდა ყველაფერი ეს შედეგია ბლეხოგაზეი იმ სწორი კოლტიპიური ხელმძღვანელობისა, რომელსაც ა.-კ. ბოლშევიკები ანხორციელებენ სამხარეო კომიტეტის და სპ. კ.ა.(ბ) ც. ა.-ის ხელმძღვანელობით. ამხ. ლ. ბერიას მეთაურობით.

დღეს ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკებში, მათი თვითმოქმედებისა და სამეურნეო ინიციატივის საფუძველზე გაჩაღებულია ნამდვილი შემოქმედებითი მუშაობა.

და ამ დიდ შემოქმედებით მუშაობას სათავეში უდგანენ და ხელ ძღვანელობენ ამიერ-კავკასიის ნაცადი ბოლშევიკები, რომლებმაც ნამდვილი საქმიანი თვითკრიტიკის საფუძველზე აღმოუფხვრეს ბაბლენისათვის უკონიანო ბრძოლის „ტამანშჩინის“ ელემენტები და მიეღწიეს პარტიული რიგების სიმტკიცეს, მათს შემეხიდრეებს სამხარეო კომიტეტის სპ.კ.ბ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის და საქართველო ბელადის ამხ. სტალინის ბარშემო.

სოციალიზმისათვის ამ თავდადებულ ბრძოლაში მოკავშირეები მიღწეულნი იმის შედეგია, რომ ჩვენ სისტემატიურად გვეხმარებოდა სკკ. კ.ბ. (ბ) ც. კ-ი და პირადად ამხ. სტალინი, რომლის კონკრეტული მითითებანი საფუძვლად უდევს ა.-კ. პარტიორგანიზაციების მუშაობას.

სკკ. კ. ბ. (ბ) ც. კ-ის და ამხ. სტალინის აქტიური დახმარება, ბოლშევიკური სამხარეო კომიტეტის ნაცადი ხელმძღვანელობა საუკეთესო სტალინელის ამხ. ლ. ბერიას მეთაურობით და ა.-კ. მუშათა და კოლმეურნეთა მასების დიდი შემოქმედებითი ენტუზიაზმი წარმოადგენს საუკეთესო საწინდარს 31 ოქტომბრის ისტორიულ დადგენილების საფუძველზე მოკლეთ მილწევათა კიდევ უფრო. განმტკიცებისა და შემდგომი ძლევამოსილი წინსვლისათვის ამ დადგენილების ბოლოამდე განსახორციელებლად, საბჭოების მე-7 საკავშირო ყრილობ ბაზე მეტი მილწევებით მისასალმელად, ამიერ-კავკასიის ფედერაციის გაძლესაკცევად საბჭოების დიდ ძმეძნის სანიშნო რესპუბლიკად.

ამ ლოზუნგით ვმუშაობდით და ვიმუშავებთ ჩვენ — ამიერ-კავკასიის და საქართველოს ბოლშევიკები.

ბრძოლა ბრძოლდეგა

კატალონიის კოოპერატიის მოწოდება

პარიზი, 28 ოქტომბერი („პრავდას“ საკ. ინფ.) „ლუმანიტეს“ მოყავს ერთერთი უკანასკნელი მოწოდება, რომლითაც კატალონიის კომუნისტურმა პარტიამ მებრძოლ მასებს მიმართა:

„მიუხედავად სისხლიანი ტერორისა, მებრძოლების ასობით დახვრეტისა, კონტრრევოლუციას არ გაუმარჯვენია, იგი დროებით მოგვერია, რადგან მასები მოკლებული იყვნენ ერთიან ხელმძღვანელობას, რომელიც მათ ერთ მონოლიტურ მთელად დარაზმავდა და გამარჯვებას უზრუნველყოფდა...

კატალონიის სახელმწიფოსათვის მებრძოლი ახალგაზრდობის მთელი ენტუზიაზმი, მთელი რევოლუციური აღტყინება არ აღმოჩნდა საკმარისი მტრის დასამარცხებლად. ძირითადი მიზეზი ის არის, რომ მემარცხენე ბურჟუაზიულმა რესპუბლიკელებმა, რომელნიც დასაწყისში მოძრაობას ხელმძღვანელობდენ, უარი თქვეს პროლეტარიატის შეიარაღებაზე; ისინი შეტევაზე არ გადადიოდენ და თავდაცვის ტაქტიკას განაგრძობდენ. კვლავ დადასტურდა, რომ ძლევამოსილი რევოლუციური მოძრაობა შეუძლებელია, თუ მისი ხელმძღვანელობა პროლეტარიატის ხელში არ არის.

ანარქისტთა ბელადებმა დაბმარება აღმოუჩინეს რეაქციას. მათ მასების ბრძოლას საბოტაჟი გაუწიეს ადეილ. ამით აიხსნება, რომ მათი ორგანო „სოლიდარიდადობრერო“ განაგრძობდა გამოსვლას მაშინ, როცა მთელი მუშური პრესა აკრძალული იყო.

უკანასკნელი დღეების ბრძოლაში რევოლუციის ძვრფასი იარაღი — „ალიანსა სიბრერა“ გამმტკიცდა. მან შეიჭრა ოა. ყოველთაო გაფიცვის ძმლავრ მოძრაობაში თავის ირგვლივ დაერაზმა მუშათა ალსი და ბელეხობა. მუშა ანარქისტების ნაწილი, რომელმაც თავის ბელადებს გავლენისა. ვან განთავისუფლდა, მოძრაობას შეუერთდა.

მშრომელნო! კატალონიის ახალგაზრდობავ! ჯერ კიდევ ანარქისტთა ბელადებმა გავლენის ქვეშ მყოფო რევოლუციონერო მუშებო! ბრძოლა გრძელდება. ახალი ბრძოლები ახლოვდება. გაერთიანდით ერთიან ფრონტზე“!

ირლანდიის ლეიბორისტული პარტიის კონფერენციის რეზოლუცია

ლონდონი, 28 ოქტომბერი. ირლანდიის ლეიბორისტული პარტიის კონფერენციამ ლონდონში მიიღო რეზოლუცია, რომელიც ნათქვამია, რომ პარტია მიზნად ისახავს ბრძოლას მუშათა რესპუბლიკის შექმნისათვის ირლანდიაში. ირლანდიის ეროვნულ-ეროვნული ფაშისტური მუქარასთან“ საბრძოლველად გუანდეფნის პროვინციაში. გააფთრებული ბრძოლა გრძელდება. ქალაქები ან-იუანი და სინფინი არაერთხელ გადადიოდა ხელიდან ხელში. ნანკინის 30 და ანტონის 30 თვითმფრინავი მონაწილეობას ღებულებს სიმარ მოქმეღლებაში (ადს).

საპატრიოტო განაჩენები გერმანიაში

ბერლინი, 28 ოქტომბერი. დორტმუნდში დამთავრდა 123 რეგოლუციონერი მუშაზე ესაკრა. რომელთაც ბრალდებათ გერმანიის კომპარტიის წევრობა და „ბრესლაუელი წესყოფილების დამხობის ცდა“. 78 ბრალდებულს მიეთავაკა საკატორული მუშაობა სხვადასხვა ვადით სამი თვიდან ორ წლამდე და რვა თვიმდე, 45 ბრალდებულს — პატიმრობა სხვადასხვა ვადით 13 თვიდან ორ წლამდე და ხამ თვემდე (ადს).

ოპოზიციური განწყობილებანი „ახალგაზრდათა ლეგიონში“

ვარშავა, 28 ოქტომბერი. პილსუდსკელთა ორგანიზაციის — „ახალგაზრდათა ლეგიონის“ რიგებში, მიუხედავად რადიკალურად განწყობილი პირებისგან „გაწმენდისა“, რომელიც იქ ამ ცოტა ხნის წინ ჩატარდა, მთავრობის ბლოკის პოლიტიკით უკმაყოფილოთა რიცხვი იზრდება. როგორც „რაბოტნიკი“ იტყობინება, „ახალგაზრდათა ლეგიონიდან“ გამოსულმა „მეაზმოხეებმა“ გამოსცეს მოწოდება, რომელსაც ხელს აწერს „ახალგაზრდათა ლეგიონის რადიკალური ოპოზიცია“. მოწოდება აშკარად ბრალს სდებს ლეგიონის მთავარ ხელმძღვანელობას, რომ იგი ფაშისტურ პოლიტიკას ადგია და მომკვდავი კაპიტალიზმის დაცვის მიზნით, „ჰიტლერისებურად“ რაზმავს ახალგაზრდობას მუშათა კლასთან საბრძოლველად“ (ადს).

ინგლისის ნოტა ამერიკის და იაპონიის მთავრობებს

**ტოკიო, 28 ოქტომბერი. საქმეს გაცნობილი წრეების ცნობებით, ინგლისის მთავრობამ გაუგზავნა ორი ნოტა, ამერიკას შეერთებულ შტატების მთავრობას და სამი ნოტა იაპონის მთავრობას ცხრა სახელმწიფოს პაქტის დარღვევის საკითხის გარშემო, მანჯოუგოში ნავთის მონოპოლიის შემოღებასთან დაკავშირებით. როგორც სიმონუნ რენგოს საააგენტო ჩინჩინეთიდან იუწყება, მანჯოუგოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენელმა განცხადა, რომ მანჯოუგოს არაევითარი მიმართება არ მიუღია უცხო სახელმწიფოებისაგან, მანჯოუგოში ნავთის მონოპოლიის შემოღების საკითხზე. საერთოდ კი, განაცხადა წარმომადგენელმა, რამდენადაც მანჯოუგო „დამოუკიდებელი სახელმწიფოა“, ცხრა სახელმწიფოს პაქტზე დაფუძნებული ყოველგვარი მიმართება „დაუშვებელი იქნებოდა“. ამასთან წარმომადგენელმა დასძინა, რომ „დია კარების“ პრინციპი, ჩამოყალიბებული მანჯოუგოს დეკლარაციებში, „ძალაში რჩება უცვლელად“. ამავე დროს, შინაპოლიტიკური საკითხები, რომლებსაც ანხორციელებს მანჯოუგო, არ შეიძლება წარმოადგენდეს ამ პრინციპის დარღვევას. (ადს).

ამერიკის პრესის ანტიიაპონური პოზიცია

ნიუ-იორკი, 28 ოქტომბერი. მანჯოუგოში ნავთის მონოპოლიის შემოღების განზრახვამ ლონდონის საზღვაო მოლაპარაკების კრიზისმა მკვეთრი ანტიიაპონური გამოხმაურება გამოიწვია ამერიკულ პრესაში.

გაზეთების, მათ შორის „ნიუ-იორკ ტაიმსის“ აზრით, იაპონელების პოზიცია მანჯოუგოს ნავთის მონოპოლიის საკითხში აძნელებს საზღვაო შეთანხმების მიღწევას, რადგან იგი მოწმობს, რომ იაპონელებს გადაწყვეტილი აქვთ განამტკიცონ თავისი პოზიციები შორეულ აღმოსავლეთში ამერიკის შეერთებული შტატების და სხვა სახელმწიფოების ხარჯზე. ზოგიერთი გაზეთი აშკარად აცხადებს, რომ უსარგებლოა ლონდონის მოლაპარაკების გაგრძელება, სანამ იაპონია არ გადასინჯავს თავის მოთხოვნებს.

ამერიკის პრესის ანტიიაპონური პოზიცია დაემთხვა „ფლოტის დღის“ დღესასწაულობას, რასაც ჩვეულებრივ იყენებენ სამხედრო ფლოტის გადიდების პროპაგანდისათვის. „ფლოტის დღისადმი“ მიძღვნილ სტატიაში „ჰერალდ ტრიბიუნი“, რომელიც ჩვეულებრივ ოპოზიციაში უდგას ახლანდელ მთავრობას, ესალმება რუზველტის საზღვაო მშენებლობის პოლიტიკას. (ადს).

იაპონიის პასუხი ამერიკის და ინგლისის პროტესტზე

ტოკიო, 28 ოქტომბერი. იმ პრეტენზიების გამო, რომლებიც ამერიკის შეერთებული შტატების და ბრიტანეთის მეიერო-ბებმა განაცხადეს მანჯოუგოში ნავთის მონოპოლიის შემოღებით 9 სახელმწიფოს პაქტის დარღვევის წინააღმდეგ, საგარეო საქმეთა სამინისტრომ გამოაქვეყნა განცხადება „საგარეო საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლის საუბრის“ სახით, რომელის შინაარსიც მოჰყავს სიმბუნ რენგოს საააგენტოს. სხვათა შორის, განცხადება, რომელიც გამოხატავს იაპონიის პასუხს ამერიკის შეერთებული შტატების და ბრიტანეთის მიმართ, არ უარყოფს, რომ სამხრეთ მანჯურიის რკინიგზამ მოალაგესა კაპიტალები მანჯურიის ნავთის კომპანიაში და რომ უკანასკნელმა ქვანტენის ოლქის ტერიტორიაზე აიგო ნავთის გადამამუშავებელი ქარხანა.

მიუხედავად ამისა, ნათქვამია, განცხადებაში, ეს ფაქტები არავითარ შემთხვევაში არ წარმოადგენს იმის საბაბს, რომ აღიძრას საკითხი იაპონიის მიერ რაიმე არსებულ ხელშეკრულებაზე ვალდებულებათა დარღვევის შესახებ. „არსებულ პირობებში იაპონიის მთავრობას არც ის შეუძლია, — რომ ამ ფაქტებზე ზეგავლენა მოახდინოს ინგლისის მთავრობა“.

ჩინეთის წითელი არმია

იბრძვის საბჭოთა ჩინეთისათვის

ლონდონი, 27 ოქტომბერი. „ტაიმსის“ ბონკონგელი კორესპონდენტის გადმოცემით, კანტონის ხელისუფლებამ ყველა მის განკარგულებაში მყოფი ჯარები გაგზავნა ძიანსის პროვინციის საზღვარზე „კომუნისტურ მუქარასთან“ საბრძოლველად გუანდუნის პროვინციაში. გაიფურებული ბრძოლა გრძელდება. ქალაქები ან-იუანი და სინფინი არაერთხელ გადადიოდა ხელიდან ხელში. ნანკინის 30 და კანტონის 30 თვითმფრინავი მონაწილეობას ღებულებს სიმარ მოქმეღლებაში (ადს).

მდგომარეობა ესპანეთში

პარიზი, 28 ოქტომბერი. ჰავასის საგეტნოს ცნობით, ასტურიის მეობში მყოფი რეგოლუციონერი რაზმები „დროებამოშვებით თავს ეხსნიან მთავრობის ჯარებს. შინაგანეს რაიონში მოხდარი ბრძოლის დროს, ოფიციალური ცნობების თანეყრ. ოფიცრებ მოჭკლეს 27 კაცი და დაუტრეს 20. მთავრობის ჯარის ზარალის შესახებ არაფერია ნათქვამი.

მადრიდი ფაშისტური გაზეთის „ელ ლებატოს“ არაპირდაპირი მითითებებიდან ჩანს, რომ ლეონში დაიწყო საგიაცო ბაზისის მთელი რიგი ოფიცრების ღიეხი იმისათვის, რომ მათ უარი განაცხადეს მონარქიულობა მიეღოთ აჯანყებულთათვის ყუმბარების დაშენაზე. 50 ჯარისკაცი და უნტერ-ოფიცერი მიეცემოდა სამართალში „დისციპლინის დარღვევისათვის“. გაზეთი აღიარებს, რომ სამხედრო ავიაციის ნაწილს კონტაქტი ჰქონდა რეგოლუციონერებთან.

ალბენტერი ცნობების მიხედვით, ასტურიაში მოკლულია 5 ათას კაცამდე. დაპატიმრებულია და სატუსაღოში ზის 3 ათას კაცამდე ჰავასის საააგენტოს ცნობით, დაპატიმრეს ბარსელონას უნივერსიტეტის რექტორი და მთელი რიგი სხვა გამოჩენილი მეცნიერები (ადს).

იბრძვიან ერთიანი ფრონტისათვის

მუშათა საერთაშორისო სასპორტო მოძრაობაში

მოსკოვი, 28 ოქტომბერი. მუშათა სოციალისტური (რეფორმისტული) სპორტინტერნის მე-7 კონგრესზე, რომელიც 7—8 ოქტომბერს ჩატარდა კარლსბადში, განხილულ იქნა წითელი სასპორტო ინტერნაციონალის წერილი საერთაშორისო სასპორტო მოძრაობაში ერთიანი ფრონტის განხორციელების შესახებ. სოციალისტური სპორტინტერნის მე-7 კონგრესმა ნება დართო ოთ ოთ ალმასკომს დაიწყოს მოლაპარაკება წითელ სპორტინტერნთან. ამ გადაწყვეტილების საფუძველზე წითელი სპორტინტერნის სამდგენო წინადადება მისცა სოციალისტურ სპორტინტერნს დაუყოვნებლივ დაიწყონ ორივე ინტერნაციონალის წარმომადგენელთა თათბირი იმ მიზნით, რომ გაიმართოს მოლაპარაკება მუშათა საერთაშორისო სპორტში ერთიანობის მიღწევის შესახებ (ადს).

მანჯურიაში 100 ათასი აჯანყებულია

შანხაი, 28 ოქტომბერი. გაზეთი „შუნ-ბაოს“ ცნობით, მანჯურიაში ამჟამად აჯანყებულ ჩინელთა რიცხვი 100 ათასამდე აღწევს (ადს).

რადიკალ-სოც. კონგრესის რეზოლუცია

ნანტი, 28 ოქტომბერი. რადიკალ-სოციალისტების ყრილობამ მიიღო მეტად წყალ-წყალა რეზოლუცია საშინაო პოლიტიკის შესახებ. რეზოლუციაში არც ერთი სიტყვა არ არის ნათქვამი იმაზე, რომ უარყოფილ იქნას დუმერგის პროექტი კონსტიტუციის გადასინჯვის შესახებ. პირიქით, რეზოლუცია წინადადებას აძლევს რადიკალ მინისტრებს და დეპუტატებს „გადასინჯონ პარლამენტის მუშაობის მეთოდები იმ მიმართულებით, რომ შეზღუდულ იქნას დეპუტატთა ინიციატივის უფლებები ბიუჯეტის საგასავლო ნაწილის მიმართ“, რაც დუმერგის პროექტს ეწინააღმდეგება. რეზოლუცია კომუნისტების სახით წინადადებას იძლევა, მოიგერაბასა და პალატას შორის უთანხმოების შემთხვევაში, პალატის დაარსებულ ნაცვლად მიმართონ რეფერენდუმს, დუმერგის პროექტისადმი ოპოზიციამ თავისი გამოხატულება ჰპოვა მხოლოდ მითითებაში, რომ „საჭიროა წინააღმდეგობა, გაეწიოს მისწრაფებას პირადი დიქტატურისაკენ“.

ვრცელი სიტყვა წარმოსთქვა ერიომ, რომელმაც გაარკვევთ არ გამოთქვა თავისი დამოკიდებულება დუმერგის პროექტისადმი. მან განაცხადა, რომ საჭიროა შენარჩუნებულ იქნას „ოროვანი ზავი“ პარტიებს შორის. შეიტნო რა ფაშისტური ორგანიზაციების განიარაღების მოთხოვნას, ერიომ განაცხადა, რომ ამის მიღწევა შეიძლება ჩვეულებრივი პოლიციური ზომებით. მან მოითხოვა აგრეთვე, რომ ყრილობამ არ შეიტანოს იგი კატეგორიული პირობებით, და რომ „დემოკრატიულ თავისუფლებათა დაცვის საქმე მიენდოს რესპუბლიკის სინდიმს“.

ოპოზიციის გამოჩენილ წარმომადგენელი, ბიდან გამოვიდა მხოლოდ დალადეი. მან მკაცრად გააკრიტიკა დუმერგის მთავრობა და განაცხადა, რომ საფრანგეთში ფაშიზმი იზრდება ეკონომიური კრიზისის ზაღრმავების ნიადაგზე.

ყრილობის მმდინარეობა მოწმობს, რომ მიუხედავად იმისა, რომ პარტიის რიგებში ადგილი აქვს დიდ მეიღლავრებს, უაღრესად გაძლიერდა ანტფაშისტიური განწყობილები და უკმაყოფილება „ნაციონალური ერთიანობის“ პოლიტიკით, — პარტიის ხელმძღვანელობამ მაინც შეიკავო თავისი გავლენის შენარჩუნება და ცდილობს გამოიყენოს იგი „ნაციონალური ერთიანობის“ პოლიტიკის ვანგარძობისათვის.

28 ოქტომბერს რადიკალ-სოციალისტების ყრილობა დაიხურა (ადს).

ამხ. კაშენი რადიკალ-სოც. ყრილოვის შესახებ

პარიზი, 28 ოქტომბერი. „ლუმანიტეს“ გამოაქვეყნა მარსელ კაშენის სტატია რადიკალ სოციალისტების ყრილობის შესახებ ნაწილი.

„რადიკალ - სოციალისტების ყრილობა,— წერს კაშენი, — გამოხატავს მზარდ უკმაყოფილებას მოსახლეობის საშუალო წრეებისა, ანალიზებს ალტაკებს ეკონომიური კრიზისი. ამ წრეების საუკეთესო ელემენტები თანახმა არიან მიიღონ კომპარტიის მოთხოვნები. კომპარტია, განაგრძობს კაშენი, უნდა დიფმბაროს მოსახლეობის საშუალედო ფენებს, ინრძოლოს მათი კლასობრივი მტრების წინააღმდეგ და ამით დუმტკიცონ მასებს, რომ მათთვის ერთად-ერთი გამოსავალია კავშირი პროლეტარიატთან. (ადს).

მიწისძვრა ბაკოში

ბაკო, 29 ოქტომბერი. 29 ოქტომბერს, ბაკოს დროით 19 საათსა და 16 წუთზე, ბაკოსა და მის რაიონებში მოხდა ძლიერი მიწისძვრა. ბაკოს ზოგიერთ სახლში ლესილი ჩამოინგრა. აჯიკაბულიდან იტყობინებიან, რომ იქ ძლიერი მიწისძვრა იყო.

წინასწარი ცნობებით, კერა იმყოფება შემახის რაიონში.

მიწისძვრის ძალა ბაკოში 5 ბალს აღწევდა (ადს).

ალნიდ ალაწდ ვიდ

რიონის ჰიდროცენტრალის სქემა

კრეიანოვსკის სახელობის ენერგეტიკულმა ინსტიტუტმა დაამთავრა რიონის ჰიდროელენტრ. სქემის შედგენა. მდ. რიონსა და მის შენაკადებზე — ენგური ცხენის წყალი და დეჯანური — განზრახულია 9 პატარა და 3 დიდი წყალსაცავის და ჰიდროსადგურის აგება. მთელი სისტემის საორიენტაციო ღირებულებაა 2 მილიარდი მანეთი, კილოვატსაათის თვითღირებულება დაპროექტებულია 0.7 კაპ.

„საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 1931 წლის 31 ოქტომბრის დადგენილება ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკებისათვის იყო ისტორიული დოკუმენტი ბოლშევიკური მოქმედებისა ჩადენილი შეცდომების გამოსწორებისათვის ბრძოლაში“.

ლ. ბერია

რა აშენდა, რას ვაშენებთ

მთელი მრეწველობის მშენებლობაზე 1932 წელს დაბანდებული იქნა 121 მილ. მანეთი, 1933 წელს—136,7 მილ., ხოლო 1934 წელს დაინარჯება.—218 მილ. მანეთი.

1932-33-34 წლებში აშენავდა:

რიონჰესი—სარული სიმძლავრე 48 ათასი კილოვატი. მშენებლობის ღირებულება—86 მილ. მანეთი.

ფერო-მარგანეცის ქარხანა —სარული სიმძლავრე 150 ათასი ტონა (18 ღუმელი), საბამშენებლო ღირებულება. (სარული)—57 მილ. მანეთი. ზესტაფონის ფერო-შენადნობთა ქარხანის უდიდესი საქართველო. მნიშვნელოვანია აქვს. საბამშთა კავშირში ასეთი ქარხანა მხოლოდ ორია (ჩელიაბინსკის და დნეპრის).

ნავთის საბურღავ მოწყობილობათა ქარხანა—შეშენებულია ღირებულება 14 მილ. მანეთი, სრული სიმძლავრე—35 მილ. მანეთის ინვესტიციებია, რაც რამდენიმეჯერ აღემატება საქართველოში აშენამად არსებულ ლიტონის ყველა ქარხნის პროდუქციის ერთად ალეგულს. ეს ქარხანა ნავთის საბურღავ მოწყობილობის მეორე უმსხვილესი ზარმოეგანა საბჭოთა კავშირში.

აბრეშუმ შაქრის ქარხანა—სიმძლავრე 10 ათასი ცენტნერი დღეღამეში ფასიანურა 12 მილიონი მანეთი.

ქუთაისის საკონსერვო ქარხანა—სიმძლავრე 20 მილიონი ქილა ყოფილიდან. საბამშენებლო ღირებულება 6 მილ. მანეთი.

ბუნებრივი საღებავების ქარხანა ქუთაისში —ერთადერთი ქარხანა საბჭოთა კავშირში. სიმძლავრე — 600 ტონა მაღალხარისხოვანი საღებავი ფოლიოდან. ღირებულ ეს საღებავები უცხოეთიდან შემოგვქონდა მშენებლობის ღირებულება 1,5 მილ. მანეთი.

საბავშვო-ალეო ფაბრიკა ბათომში—სიმძლავრე 15 მილ. მანეთის პროდუქციის.

შენდება:

ტყვარჩილის ქვანახშირის საბადო. სარული სიმძლავრე ერთი მილიონი ტონა ნახშირი წელიწადში. ამუშავდება 1935 წლის ივნისში. დახარჯულია 39 მილ. მანეთი.

ხრამჰესი — სიმძლავრე 60 ათასი კილოვატი

მოლიბდენის მაღარო ალოროში (რაჭა)—ამუშავდება 1935 წელს.

შუშის ქარხანა ქუთაისში—სიმძლავრე 24 ათასი ტონა, ანუ 35 მილ. ცალი ბოთლი, მშენებლობის მთელი ღირებულება 13 მილ. მანეთი.

ქუთაისის აბრეშუმის კომბინატი —სიმძლავრე 4 მილ. მეტრი. ღირებულება 4 მილ. მანეთი.

ფეხსაცმელების ფაბრიკა ტფილისში, მთლიანად მექანიზებული, წლიურად გამოუშვებს 6 მილ. წყვილ ფეხსაცმელს. ამუშავდება 1935 წელს. მშენებლობის ღირებულება 11 მილ. მანეთი.

გამამდიდრებელი ფაბრიკა № 25 ჭიათურაში—სიმძლავრე 150 ათასი ტონა. ღირებულება 1.950 ათასი მანეთი.

ფოლად-თუჯის ჩამოსასხმელი ქარხანა ავჭალაში—სარული სიმძლავრე 45 ათასი ტონა სხვული, 22 მილ. მანეთის პროდუქცია. სარული ღირებულება 17 მილ. მანეთი. პირველი რიგი უკვე ამუშავდა.

ალმაცერობა სოფლის მეურნეობაში

უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში ყველაზე თვალსაჩინო წარმატებად სოფლის მეურნეობის რეკონსტრუქციის ფრონტზე საბჭოთა ხელისუფლებამ ეფილანგა ალიარებულ იქნას სპეციალური და ტექნიკური კულტურების განვითარება.

ჩაის ფაბრიკები 1931 წლიდან ფხიდდა 14000 ჰექტარზე მეტით, ჩაის მოსავლიანობა ა0 70ა კილოგრამიდან ჰექტარზე ა9ეანიდ იქნა 1.127 კილოგრამამდე. ჩაის ფაბრიკების რიცხვი 11-დან ბაიზარდა 21-მდე. საბჭოთა მეურნეობების რიცხვი 12-დან 16-მდე. ბავშვეთეული ფბა. პროდუქცია 290,6 ტონიდან 1.380 ტონამდე.

თამბაქოს ფაბრიკებიც და საფერმენტაციო ქარხნების ანალიზ ბაფაართოებასთან ერთად მნიშვნელოვნად ბაიზარდა თამბაქოს მოსავალი და ბაუფეზრებისა ხარისხი. მიუხედავად თამბაქოს ფართობის შეტეცირებისა მოსავლიანობა 1931 წლის 11.327 ტონიდან ბაიზარდა 15 ათას ტონამდე ჯერ კიდევ 1933 წლისათვის.

ჩაისთან ერთად საქართველო იწყებდა ავიაშენას ნარინჯოვან კულტურათა ძველებად. მანდარინის, ლიმონისა და ფორთოხლის ნარგავთა რიცხვი უკანასკნელ სამი წლის განმავლობაში გადიდდა 332.950 ძირიდან.

1931 წლიდან დღემდე მოეწყო 25 სამანქანო - სატრაქტორო სადგური 458 ტრაქტორით, ბერეთი ნარიხტამანი მისაბმელი ინვენტარით, კომბაინებით და სახელმწიფო სხვადასხვა ნაკეთებით. ამუშავად სულ არის 88 სამანქანო - სატრაქტორო სადგური 768 ტრაქტორით.

მიმდინარეობ წლისათვის საქართველოში სულ გამაქვს 600 მაგნიტარული პარი 3140 კილოგრამტრის სიმაღლეზე, რომელიც უკვე ემსახურებიან ნაციონში. ამ პარებიდან გაშენებულია 1983 ნაგებობა, ხოლო ბანმანაგენტლებულ 1231.

უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში სამელიორაციო ფონ ირიგაციო საბჭოებმა ხასიდ. ბეზეფ. ბიუჯეტებიდან დაიხარჯა 52.252 ათასი მანეთი. ამ ფონ კოლ. ნეფეფნეზე დაიხარჯა 22,26 ათასი მანეთი.

უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში საბჭოთა ხელისუფლებამ ბოლშევიკურ ბანკ ალი საკოლმეურნეო ხასესაკონ. ფერმა. შეიყვანა რიგორც მსხვილფეხა, ისე ფეხილფეხა ჯარუტყვის შემცირების პროცესი და მოგოლებულ იქნა მნიშვნელოვანი ფარმატებები პირუტყვის, განსაკუთრებით, ფეხილფეხა — სულადგრების ზრდის მხრივ. მაგ. თუ 1931 წელს სკკ. სასესაკონ. ფერმებში გვყავდა 97.367 სული ცხვარი, აჯამად არის 166.267 ანუ 68.900 სულით მეტი ვინემ გვყავდა ამ ხანმ წლის წინად.

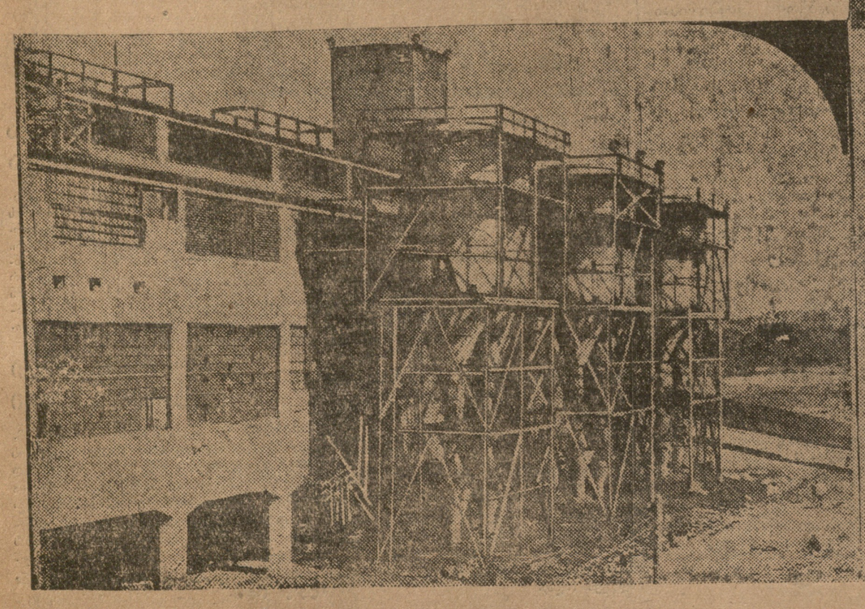

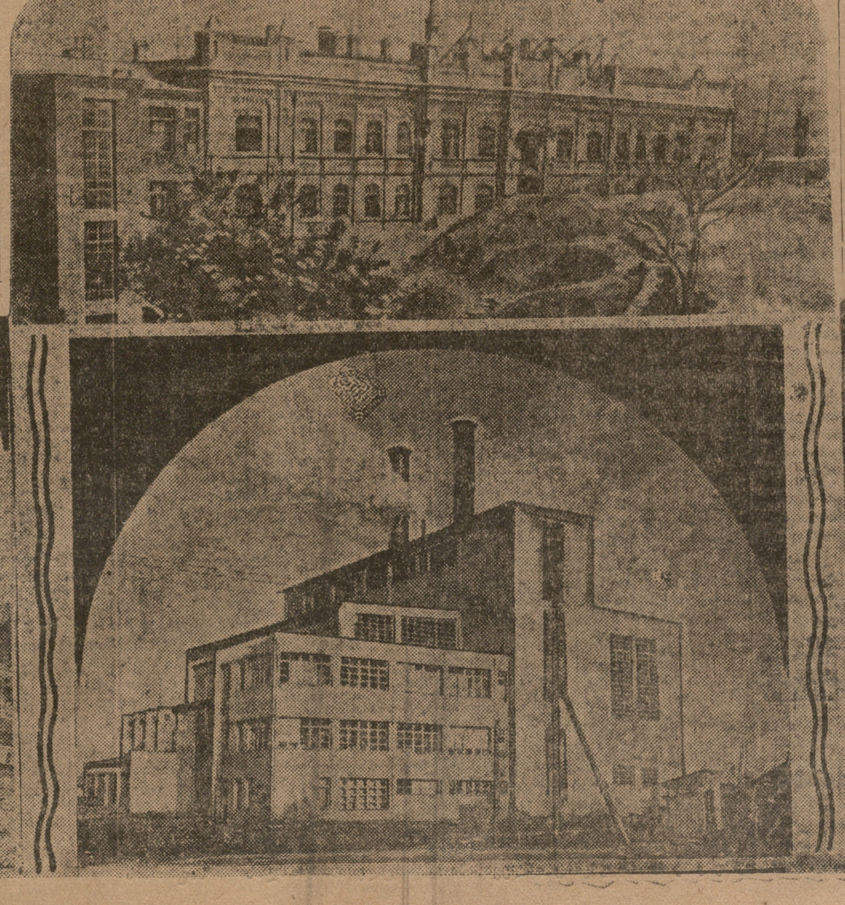

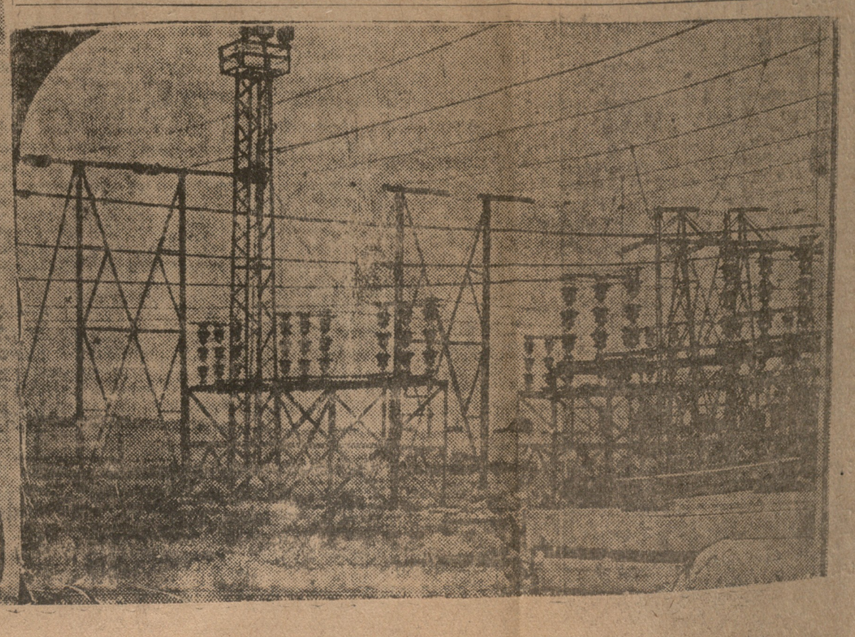

იმერეთსა საბჭოთა საქართველოს იდეოლოგიური ციხე-სიმაგრეა

გამა XვეIიდან გამარXვეამდე

ყორნინის-წყალს ხეობა. ყოფილი დაბა „თამარა“ ტატეული ველი. აი, ამ ველზე დაკრული ბოლშევიკებმა ინდუსტრიის წერაკვები და ოროიოდ წლის განმავლობაში ცას მიუბჯენეს ამერიკის ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვის ყაიდაზე აგებული ნავთის ქარხნების „ზოლტილი მილები.

ეს იყო 1929 წელს. გამარჯვების პირველი ფერცალი იყო 13 კუბიანი კომკავშირული ბატარეა. და აი, ამ სახელოვანი გოლიათიდან წარმოიშვა ნავთის გადამმუშავებელი მძლავრი კომბინატი.

კომკავშირულ ბატარეას, რომლის ყოველწლიური ძალოვნება 1.036.000 ტონას ფარავდა, იოგვლენ შემოერტყნენ: „ფოსტერ-უოლერის“ სისტემის 3 ატმოსფერული „ტრუბჩატკა“ 1.410.000 ტონას ძალოვანებით, ამავე „ფოსტერ უოლერის“ სისტემის ერთი ატმოსფერულ-საკაკუუმო ქარხანა ყოველწლიური ძალოვანებით 464.000 ტონის როდენობით, საკაკუუმო „ფოსტერის“ ორი ღუმელი, რომლებიც ყოველწლიურად 2.200.000 ტონა სიცხეს. ზეთს იძლევა, მაღე ამერიკულმა „ჯენერალ ნოვბმა“ ამაყად დასძახეს გამარჯვების ყიჟინა და ოთხმა გოლიათმა „ჯენერალ ელმა“ დაიღო ქარი მაზუთის ჩასაბერვიადან. მიღიოდენ წლები. ამ ფერფლენი დანაგარების რიცხვი თანდათან მრავლდებოდა, მრავლდებოდა მუშათა რიცხვიც.

მაგალითად, თუ 1929 წელს ნავთის გადამუშავებული პროდუქციის როდენობა 301.000 ტონით განისაზღვრა, 1930 წელს პროდუქციის გამომუშავება იზრდება 898.000 ტონამდე, ხოლო 1931 წელს გამომუშავებამ 2 მილიონ ტონას გადაჭარბა.

მაგრამ ეს არ არის საკმრისი სოციალიზმის მშენებელ ქვეყნისათვის, რომელიც სულ უფრო და უფრო მეტ მოთხოვნილებას უყენებს ბათომის ნავთის გადამმუშავებელი ქარხნების მუშათა და ინჟენერ-ტექნიკოსთა კოლექტივს.

სკ. კ.პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის დირექტივის საფუძველზე ა.-კ. სამხრეთ კომიტეტის, პირადად ამხ. ლ. ბერიას, სკ. კ.პ. (ბ) ც. კ-ის ცოცხალი და ყოველ დღიური ხელმძღვანელობის შედეგად ბათომის ნავთის გადამუშავებელი ქარხნების მუშები და საინჟენერო-ტექნიკური პერსონალი ეერიშით მიდიან ერთი გამარჯვებიდან მეორემდე და იძლევიან ნავთის ფონტუნ გმირული ბრძოლის მისაბაძ ნამუშებს.

აი ამის დამადასტურებელი ფაქტებიც: მეორე ხუთწლედის კრება ბათომის ნავთის გადამმუშავებელი ქარხნების პროლეტარებმა შეიღეს გამარჯვების პატაკი: „შევდგეართ რა მეორე ხუთწლედში —უკლესი საზოგადოების აგების ხუთ-

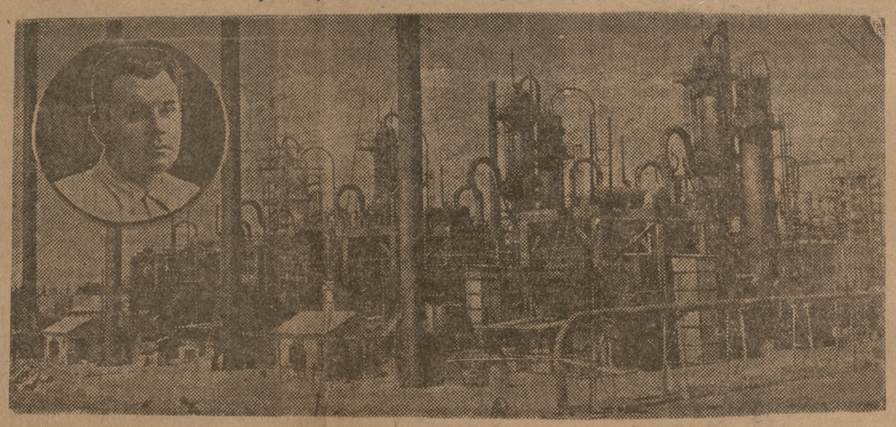

გათოკმის ნავთის გადამმუშავებელი ქარხნები.
კრეკინგის ქარხანა. ზევით კუთხეში ქარხნების დირექტორი ამხ. ლ. ენენსკი.

ეი, ეს წინაპირობანი, რომლებმაც საშუალება მისცა ბათომის მენავთეებს ვადაზე ადრე შეესრულებიათ 1933 წლის საწარმოო-საფინანსო გეგმა, რისთვისაც ისინი შეტანილ იქნენ პარტიის მე-17 ყრილობის სახელების წითელ დფაზე. მე-17 პარტყრილობისათვის სამზადისის საუკეთესოდ ჩატარებისათვის მათ მოიპოვეს პირველობა ნავთ-ს მრეწველობის მუშაკებს შორის და ხელთ იგდეს გარდამავალი დროშა. მთელმა კოლექტივმა თავი გამოიცადა მეორე ხუთწლედის დამკვრელებად, მათვე მიიღეს საკავშირო პროფსაბჭოს ჯილდო—15.000 მანეთი. მიიღეს მთელი რიგი დროშები თავდაცვითი მუშაობის ბანზეთ.

ეს ის პერიოდია, როცა ბათომის გადამმუშავებელმა ქარხნებმა თავი დაიდეს ტექნიკის აუთვისებლობის ეერეფიზოდებულ „საბოტაჟის“ ნეგლეგენტებს. 1932-33 წლები, როგორც ეს ამს. გეფარჭავამ აღნიშნა სკ. კ.პ. (ბ) მე-9 ყრილობაზე, წარმოადგენენ ამ ქარხნებში ტექნიკის სრული თვისებების წლებს. ამ წლებში ბათომის ქარხნებმა გამოიშვეს სამი მილიონი ტონნა ნავთი, რაც უდრის ამ რაოდენობის ერთ მესამედს, რომელსაც იძლევიან მთელი საბჭოთა კავშირის ნავთის გადამტანი სწარმოები. რაც მთავარია, მათ გაადიდეს გამჭვირვალე პროდუქტების გამოხდის პროცენტი, რაზედაც სკ. კ.პ. (ბ) ც. კ-ი ვანსაკუთრებულ ყურადღებას მიაქცევდა თავის 1931 წ. 31 ოქტომბრის დადგენილებაში.

ზედმეტი არ იქნება, თუ მოვიყვანთ სამი წლის მანძილზე ქარხნების ძალოვანების ზრდის მაჩვენებლებს. 1931 წელს საკუთო ბატარეის ძალოვანება უდრიდა 2840 ტონას, 1932 წელს გაიზარდა 3320 ტონამდე, ხოლო 1933 წელს უკვე ავიდა 3.740 ტონამდე. ატმოსფერული „ფოსტერი“ სასარგებლო პროდუქციის გამოხდის პროცენტს ადიდებს 1933 წელს 40-მდე მაშინ, როდესაც 1932 წელს 34 პროცენტს არ აღემატებოდა. ატმოსფერულ სავაკუუმო ფისტერის ძალოვანება 1931-32-33 წლის მანძილზე იზრდება 1269 ტონიდან 1370 ტონამდე. „ჯენერნოები“ ადიდებენ ძალოვანებას 513 ტონიდან 662 ტონამდე დღეღამეში. ნავთის გამოხდა გაიზარდა მარტო ორი უკანასკნელი წლის განმავლობაში 50 პროცენტით, ხოლო გამჭვირვალე პროდუქციის რაოდენობა 57 პროცენტით.

ასეთი გამჭვირვალენი მოვიდენ ბათომელ მენავთეები 1934 წლამდე. ბრძოლა არა თუ არ შენელებულა, არამედ კიდევ უფრო გაძლიერდა, რასაც მოწმობს, მიმდინარე წლის 9 თვის შედეგები. მიმდინარე წლის 9 თვის მანძილზე ნავთის გადამუშავების გეგმა შესრულებულია 105,9 პროცენტით, გამჭვირვალე პროდუქციის მიღების გეგმა —104,4 პროც. მაზუთის გადამუშავება —97,4, საცხები ზეთის —127,2 პროც., მაზუთის კრეკირების„113,5 პროც., კრეკირებული ბენზინის მიღება—112,5 პროცენტით.

ბათომის მენავთეთა ინჟენერული გამარჯვებებით როდი კმაყოფილდებიან. ისინი ფართოდ გამოეხმაურენ ძმიდ მრეწველობის ლუზკოთ თათბირს, მოწოდებას და ამ ორკონიკიძის სიტყვას ამ თათბირზე. ქარხანა „სერპ ი მოლოტის“ მოწინავეთა გამოწვევის საპასუხოდ ბათომის ნავთის გადამმუშავებელი ქარხნების მუშები და საინჟენერო-ტექნიკური ძალები ჩაებენ სოციალისტურ შეჯიბრებაში ბათომის ნავთის გადამუშავებელი ქარხნების მე-17 ყრილობის სახელობის, ს ფრმოო ლაშქრობაში და იკისრეს საკმაოდ დიდი ვალდებულებანი, სახელდობრ—ნავთის გადამუშავების და გამჭვირვალე პროდუქტების მიღების წლიური გეგმა შეასრულონ ვადამდე ათი დღით ადრე, ე. ი. 21 დეკემბრისათვის, მისცენ საჩუქრად ყრილობას 80 ათასი ტონა გამჭვირვალე პროდუქცია იმ ტრაქტორებისა, ავტომობილებისა და ეიროპლანებისათვის, რომელთაც ქვეყანა ზევით იძლევიან საბჭოთა კავშირის საწარმოები.

ეჭვი არ არის, ბათომის მენავთეები, რომლებიც გამარჯვებებით ხვდებიან ს.კ.კ.პ. (ბ) ც. კ-ის 1931 წ. 31 ოქტომბრის ისტორიული დადგენილების წლისთავს, ნაკლებ ვალდებულებებს პირნათლად შეასრულებენ.

ბ. გიორგაძე

ნინათ და ახლა

ეიო დრო, როდესაც ნაკლები ყურადღება ექცეოდა ტფილისის მაღალ ფაბრიკებში საწარმოო კულტურას. ფაბრიკის სანიტარულ მდგომარეობას, დაზღვევისა და სხვა საწარმოო ირაღების ოდენს.

მუშაობის დამთავრებისას დაზგები რჩებოდა დაუსუფთავებელი და დაუზეთავი. (ალბეთი იყო დაუბგელი და დაუსუფთავებელი.

ნაკლებად იწუხებდენ თავს დაზგების მიმდინარე შეკეთებაზე და მის მოვლა-პატრონობაზე. მაგრამ ახლა, განსაკუთრებით ამხ. სტალინის 6 ოსტორიულ მითითების შემდეგ, შედარებით მდგომარეობა გაუმჯობესდა.

დღეგანდელი საამქროები თავისი მოწყობილობით და სანიტარული მდგომარეობით დიდად განსხვავდება წარსული წლებისაგან.

საამქროებში დაცულია სანიტარული მდგომარეობა სანიმუშოდ დასუფთავებულია: ბატკაკი, ჭერი, ფანჯრის მინები. სანიტარულ-ტექნიკურ საწარმოებს დაზგების დასუფთავება ეზეთვა.

წარსული სამი კვარტალის განმავლობაში ფაბრიკამ მიმდინარე შეკეთებას მოანდომა 219049 მან. ხოლო კაპიტალური შეკეთებას 13467 მან. რამაც საგრძნობლად ხელი შეუწყო სამრეწველო საფინანსო გეგმების გადაჭარბებით შესრულებას. ეს თვის გეგმა შესრულებულია 100,7 პროც.

ფაბრიკის ადრეულ საამქროში ეს ფაბრიკამ მიმდინარე შეკეთებას ბათომ ალალ ჰაერზედ მიმოშვე მუშა გაცილებ ბალ ნაყოფიერების მაჩვენებლებს იძლევა, ვიდრე ეს იყო ამ ... მდენმე წლის წინათ. ამრიგად მუშა ... კარგავს თავის ჯანმრთელობას.

ფაბრიკას ასეთი სისუფთავე ახასიათებ. არა მარტო საამქროში, არამედ სასაღილოშიც. მაღალ ფაბრიკის სასადილო მოსახერხებელია უწევს 1200 მუშას. სასადილოში სანიმუშოდ დაცულია ყოველგვარი ჰიგიენური პირობები.

დიდი ყურადღება ექცევა აგრეთვე ფაბრიკის ეზოს მხატვრულ გალამაზებას. ეზოში მიმდინარეობს სათანადო მუშაობა ბალის გასაშენებლად. აგებულია 4 აუზი. წარმოიმუშაობა ფაბრიკის ეზოში და მის ახლოახლო გზების ასფალტირებისათვის. ამრიგად 1 თანგრისათვის ასფალტირებული იქნება 3 ათასი კვად. მეტ. გზა, რომლის მშენებლობისთვის ფაბრიკას გამოყოფილი აქვს 145 ათასი მან.

ფაბრიკამ მოპოვებულ მიღწევებთან ერთად, მომავალშიც კიდევ მეტი ენერგიით უნდა იბრძოლოს ნამდვილად კულტურულ საწარმოს შექმნისათვის.

ვალ. ხოგორიკი.

ᲒᲐᲛᲐ ᲧᲕᲘᲗᲘᲓᲐᲜ ᲒᲐᲛᲐᲠᲧᲕᲔᲑᲐᲛᲓᲔ

ᲒᲤᲘᲠᲘᲡᲘ ᲘᲪᲕᲚᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲡ

ᲡᲮᲒᲐᲒᲕᲐᲠᲐᲓ ᲒᲐᲛᲝᲘᲧᲣᲠᲕᲝᲓᲐ . ტფილისი ამ სამი წლის წინად. მაშინ საქალაქო მეურნეობის განვითარებას ნაკლები ყურადღება ექცეოდა. ამის გამო საქართველოს და ა.-კ. ფედერაციის დედაქალაქის კომუნალური მეურნეობა ჩამორჩა როგორც სახალხო მეურნეობის საერთო განვითარებას, ისე მოსახლეობის კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მოთხოვნილებათა ზრდას.

სკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 1931 წლის 31 ოქტომბრის დადგენილებამ დიდი ამოცანები დაუსახა საქალაქო მეურნეობის ხელმძღვანელებს. ამ დადგენილების განხორციელებისათვის გაშლილმა ბრძოლამ საგრძნობლად წასწია წინ საქალაქო მშენებლობა.

პრაქტიკულად ტფილისის საქალაქო მეურნეობის სარეკონსტრუქციო სამუშაოები დაიწყო 1932 წლიდან. წინა თვეებში მიმდინარეობდა მოსამზადებელი მუშაობა. თუ 1931 წელს ქალაქის მეურნეობის ბაზით დაბანდებული იყო მხოლოდ 8,5 მილიონი მანეთი,, 1932 წელს დაბანდებათა თანხა გაიზარდა 19 მილიონ მანეთამდე, 1933 წელს 26,8 მილიონ მანეთამდე, ხოლო მიმდინარე 1934 წლის განმავლობაში საქალაქო მეურნეობის სარეკონსტრუქციო სამუშაოთა შესასრულებლად გათვალისწინებულია 32,8 მილიონი მანეთის ათვისება.

ტფილისის საქალაქო მეურნეობის სარეკონსტრუქციო სამუშაოებში შედის:

ჩელუსკინელთა ხიდის მშენებლობა, რომელსაც ქვის ხიდებს შორის თავისი სიდიდით მეორე ადგილი უჭირავს საბჭოთა კავშირში.

სანაპირო ქუჩის გაყვანა,—ამ ქუჩის საშუალებით ერთიმეორესთან იქნებიან დაკავშირებული ქალაქის სხვადასხვა უბნები.

კანალიზაციის აღმართვა და გასწორება, რომელიც ქალაქის დიდ ნაწილს— ავლაბარს და ნავთლუღს დაკავშირებს ცენტრთან უმოკლესი საუკეთესო მგზავრებლით.

ტრამვაის ქსელის გადაყვანა ფართოლაინდიგზე.

საავტობუსო მეურნეობა—ტფილისსათვის ახალი სახის კომუნალური დარგი—ორგანიზაცია.

ვერის ახალი პარკის გაშენება, რითაც ორგანიზაციის რაიონს შეემატება ახალი გამწვანებული მასივი.

მუშათა დასასვენებელი კომბინატის მშენებლობის გაშლა მცხეთაში და სხ.

გარდა ამისა, საანგარიშო პერიოდში დაწყებულ იქნა და ამჟამად უკვე დამთავრებულია ქალაქის სოციალისტური რეკონსტრუქციის გეგმის შედგენა, გაუმჯობესდა ტრამვაის მეურნეობა, გაყვანილ იქნა ნატახტარის წყალსადენი და სხ.

ტრამვაის მეურნეობის საგრძნობ მიღწევებს მოწმობს ქალაქის განაპირა უბნებში ახალი ხაზების გაყვანა 7,3 კილომეტრზე, ძველი ლიანდაგის გაფართოება 16,8 კილომეტრის მანძილზე, ვაგონების რიცხვის გადიდება 121-დან, რომელიც იყო 1931 წელს, 161 ვაგონამდე 1934 წელს; კაპიტალური დაბანდებათა ზრდა 1.821.000 მანეთიდან 1931 წ., 4.596.800 მანეთამდე და სხვ.

ქალაქის წყალსადენის მუშაობაც მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა. წყალის მოხმარება 1931 წელს უდრიდა 5.196.700 კუბიკურ მეტრს (ერთ კუბიკურ მეტრზე 80 ვედრო წყალი), ხოლო წელს უდრის 8.300.000 კუბიკურ მეტრს. საქალაქო მეურნეობის ამ დარგში ტფილისი ჯერ კიდევ ჩამორჩენილია. ქალაქის წყალსადენის განმანაწილებელი ქსელი მოძველდა. მისი რეკონსტრუქცია ვვიანდება და ამიტომ ქალაქს საშუალება არა აქვს მეიღოს წყალის მთელი ის რაოდენობა, რომელსაც მას აწოდებს ნატახტარის წყალსადენი.

კანალიზაციის მხრივ ტფილისი ჯერედ უფრო ჩამორჩენილია. ქიმდინარე წლის სექტემბრისათვის ქალაქ... საკანალიზაციო ქსელის საერთო სიგრძე 164 კილომეტრს აღწევდა მაშინ, როცა წყალსადენის ქსელის საერთო სიგრძე 213 კილომეტრს უდრის მთელი სამი წლის განმავლობაში ტფილისში გაყვანილ იქნა საკანალიზაციო მილები მხოლოდ 17,5 კილომეტრის მანძილზე, რაც ოდნავადაც ვერ აკმაყოფილებს ქალაქის მოთხოვნილებას.

ელეტროენერგიის მიწოდება ძოსახლეობისათვის იზრდება, მაგრამ ეს ზრდა მაინც ვერ აკმაყოფილებს გადიდებულ მოთხოვნილებას.

ჩამორჩენილი დარგია აგრეთვე ბანაობის მეურნეობა. საანგარიშო პერიოდში შეკეთდა და ამუშავდა მხოლოდ ორი ძველი ბანაო, ხოლო ახალი ბანაოს დაწყებული მშენებლობა ჯერაც არ დასრულებულა.

საბინაო მშენებლობა ტფილისში არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია. მართალია დიდი მუშაობა ჩატარდა ამ მიმართულებით, გაიზარდა საბინაო მშენებლობის ასიგნობები და სხვ., მაგრამ ეს დარგი ისე ძლიერად იყო ჩამორჩენილი საქალაქო მეურნეობის სხვა დარგებს, რომ ამით გარდატეხის მიღწევა არ შეიძლებოდა. ეი რამდენიმე ციფრი:

1931 წელს საბინაო მშენებლობაში დაბანდებული იყო 7 მილიონი მანეთი, 1932 წელს—11 მილიონი, 1933 წელს ამდენივე, ხოლო მიმდინარე 1934 წელს დაბანდებული უნდა იქნეს 16 მილიონი მანეთი. ამავე დროს 1927 წლიდან 1932 წლამდე ტფილისში აღებული იქნა 132.000 კვადრ. მეტრის საცხოვრებელი ფართობი, ხოლო უკანასკნელი წლიხახევრის განმავლობაში ბინეს (გასაფართოებელი სამუშაოების, ახალი შენობების და სხ. სამუშაოთა გამო) 30.000 კვ. მეტრი საცხოვრებელი ფართობი.

ამის გამო საშუალო საბინაო ფონდი თავიეულ ძცხოვრებზე შემცირდა 6,9 კვ. მეტრიდან 5,4 კვადრ. მეტრამდე. ამას ერთიანად ის გარემოებაც, რომ მშენებელი ორგანიზაციები სუსტად მუშაობენ და ვერ ასრულებენ საკაშენებლო-საფინანსო გეგმებს, მარტო 1933 წელს საბინაო მშენებლობის გეგმა მთელ ქალაქში 67,1 პროცენტით შესრულდა.

ზოგიერთ შემოხვევაში ცუდი და არაადამაკმაყოფილებელია შესრულებულ სამუშაოთა ხარისხი, მშენებლობა ჭიანურდება და ძვირი ჯდება.

რა უნდა გაკეთდეს მომავალში? ახლა, როცა ტფილისს უკვე აქვს რეკონსტრუქციის გენერალური გეგმა, როცა ამოქმედდ. ... ... (ოგურის ქარხანა, ბოგლის ქარხანა, შუშეულობის ქარხანა და სხ.). უფრო ადვილად შეიძლება საბინაო მშენებლობაში მეტი მასშტაბებს აღება. მარტო მომავალ წელს განმავლობაში საბინაო მშენებლობის ხაზით ტფილისში დაბანდებული უნდა იქნეს 16 მილიონ მანეთი.

ფუნიკულიორის და მთაწმინდის გაშენება. წყალსადენის ქსელის რეკონსტრუქცია საბინაო მშენებლობის ფართოდ გაშლა. საკანალიზაციო ქსელის გაფართოება, ახალი თბოელექტრო სადგურის აგება სეცეალურად ქალაქის მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად. ნაგზაო მშენებლობის კიდევ უფრო გაშლა. ... ...

საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 1931 წ. 31 ოქტომბრის დადგენილების 3 წლისთავისადმი

დიდესი მიღწევები საქართველოს სოფლის მეურნეობაში

სოციალისტური რეკონსტრუქციის ფრონტზე

ჩაი დასავლეთ საქართველოს სოფლის მეურნეობაში უკვე გადაიქცა ძირითად წამყვან კულტურად. საანასკნელი წლის განმავლობაში **ჩაის პლანტაციების ფართობი გადიდდა 14.000 ჰექტარზე უფრო.** 1931 წელს ჩაის პლანტაციები საქართველოში 19.901 ჰექტარი, ამჟამად არის 33.505 ჰექტარი.

ის კულტურის ყოველმხრივ სტიმულირებისა და ელტერის დაუფლების მეოხებით მნიშვნელოვნად ადდა ჩაის მოსავლიანობა. **ერთ ჰექტარზე ჩაის ე ფოთოლი მიღებული იყო: 1932 წელს — 701 ბილოგრამი, 1933 წელს — 803, ხოლო 1934 წელს— 7 კილოგრამამდე.**

1931 წელს საქართველოში მოიკრიფა 1.203 ათასი ილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი, 1934 წელს კი აღეია **6.560.300 კილოგრამი.**

ომდინარე წელს ჩაის ყველა საბჭოთა მეურნეობამ 16 მეურნეობა) მოლიანად და გადაუჭარბებით ტრულა ჩაის ფოთლის კრეფის რიცხვბრივი და ხანბრივი მაჩვენებლები.

აის ფაბრიკების რიცხვი 1931 წლის 11-დან, 1934 ს შესაბამისთვის გაიზარდა 21-მდე. **1931 წელს ჩაის" ფაბრიკებმა გადაამუშავეს 321,2 ტონა ჩაის ოლი, 1934 წელს კი გადამუშავდა 1.480,0 კილოა, ანუ 1.158.800 კილოგრამით უფრო მეტი, ვინემ ამი წლის წინად.** ამჟამად მშენებლობის პროცესი ჩაის 6 ფაბრიკა.

1931 წელს თუ ჩაის მზა პროდუქტი გამოშვებული ყო 290,6 ტონას რაოდენობით, 1934 წელს გაშვებულ იქნა **1.500 ტონა.** მიმდინარე წელს საქარელოს ჩაის მრეწველობამ პირველად გამოუშვა ველი და **უმაღლესი** ხარისხის ჩაი.

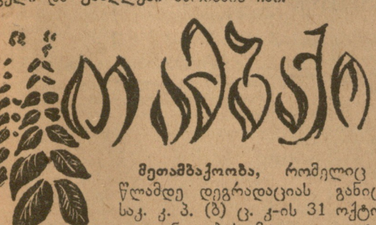

მეთამბაქოობა, რომელიც 1932 წლამდე დეგრადაციას განიცდიდა, საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის 31 ოქტომბრის დადგენილების მტკიცედ გატარების მეოხებით თანდათან ადგება გაჯანსაღების გზას.

მიუხედავად თამბაქოს ფართობის 5.000 ჰექტარზე ტის შემცირებისა, თამბაქოს მოსავალი 1931 წელნ შედარებით არა თუ არ შემცირებულა, არამედ შენილოვნად **გაიზარდა** კიდეც.

1931 წელს თუ ერთ ჰექტარზე თამბაქოს მოსავალი ოიეს აღწევდა 4,9 ცენტნერს, 1934 წლისათვის თამბაქოს მოსავლიანობა ჰექტარზე საშუალოდ გადიდელ იქნა 8.17 ცენტნერამდე.

უკანასკნელი სამი წლის განმავლობაში აფხაზეთში ატარებულ ღონისძიებათა მეოხებით შეტანილ იქნა ტკიცე გეგმიანობა მეთამბაქოობის განვითარებაში. ოლო მიღული თამბაქოს ფართობის გადიდებით ხეპეულ გატაკებას. ამან კი უდიდესი როლი ითამაშა თამბაქოს მოსავლიანობის გადიდებასა და ხარისხის აუმჯობესებაში.

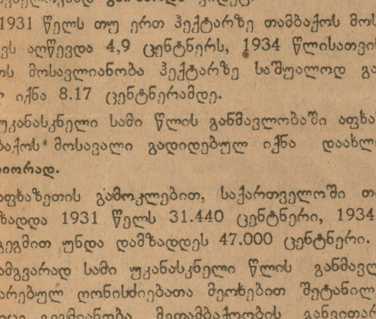

ტექნიკურ კულტურათა შორის მეტად თვალსაჩინოა ის წარმატებანი, რომელიც უკანასკნელი წლების განმავლობაში მოპოებულ იქნა **ჭაერის ჭარხლის** განვითარების დარგში.

ამ კულტურამ ქართლის რაიონებში სავსებით გამართლა თავისი თავი. **1931 წელს თუ ჭარხლის ფართობი 1123 ჰექტარს შეადგენდა,** წელს ჭაერის ჭარხლის ფართობი აყვანილ იქნა დაახლოებით **5 ათას ჰექტარამდე.**

უფრო მეტი ეფექტიური წარმატებანია ჭარხლის მოსავლიანობის გადიდების მხრივ. **1931 წელს ერთ ჰექტარზე მიღებული იქნა ჭარხალი 45,6 ცენტნერი, 1932 წელს — 20,9 ცენტნერი, 1933 წელს—73,7 ცენტნერი, ხოლო 1934 წელს კი საშუალოდ ჰექტარიდან აღებულ იქნა 103,0 ცენტნერი.** შაქრიანობის მხრივ საქართველოს ჭარხალი უფრო უკეთესია, ვინემ ოკრაინისა და ჩრდილოეთ კავკასიაში მოყვანილი ჭარხალი.

ამგვარად, 1930 წლიდან მტკიცე საფუძველი აქვს ჩაყენილი შაქრის ჭარხლის კულტურას და მესამე წელიწადია სრულიად ცარიელ ადგილზე ამოშავდა საქართველოში შაქრის პირველი — ალარის ქარხანა.

მეაბრეშუმეობა

თავის 31 ოქტომბრის დადგენილებაში საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტი განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევდა მეაბრეშუმეობის და მეთუთიების განვითარებას.

ამ დარგში ასეთი მაჩვენებლები გვაქვს: 1932 წელს აბრეშუმის პარკი დამზადებული იყო 1228 ტონა, 1934 წელს—2246,5 ტონა, ანუ 83 პროცენტით უფრო მეტი, ვინემ სამი წლის წინად.

გარდა ამისა საქართველოში საგრენაჟო ქარხნების მუშაობის გაუმჯობესების მეოხებით მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა აბრეშუმის ქიის თესლის დამზადების და ინკუბაციის ტექნიკა.

1931 წელს, თუ ადგილობრივ დამზადებული თესლიდან სახელმწიფო კონტროლის მიერ დაწუნებული იქნა 20031 კოლოფი თესლი, 1933 წელს წუნი შემცირებულ იქნა 8 კოლოფამდე, ხოლო **1934 წელს საქართველოს საგრენაჟო ქარხნებს არ გამოუშვიათ არც ერთი კილოგრამი წუნდებული კოლოფი თესლი.**

მიუხედავად ყოველივე ამისა, მეაბრეშუმეობის ეურნეობა საქართველოში ჯერ კიდევ ვერ დგას საანადო სიმაღლეზე და იგი საჭიროებს სერიოზულ უმჯობესებას.

19 კილოგრამი სიმინდი ზრომადღეზე

აბაშის რაიონის სოფ. **ონტოფოს** ამხ. ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობა ბრწყინვალე გამორჯვებით ხვდება საკ. კ.პ. (ბ) ც.კ-ის **1931 წ. 31 ოქტომბრს დადგენილების სამი წლისთავს.**

გასულ წელს კოლმეურნემ თითო ზრომადღეზე მიიღო 14,5 კილოგრამი სიმინდი. წელს კი—19 კილოგრამი, გარდა ამისა, ონტოფოს კოლმეურნეები კიდევ მიიღებენ სოიას, ღობიოს და კარტოფილის მოსავალს.

მოსავლის განაწილებამდე კოლმეურნეობამ ანგარიში გაუსტუმრა სამანქანო-სატრაქტორო სადგურს მომსახურეობისათვის და გამოყო საგალდებულო ფონდები.

ეს წარმატებანი კოლმეურნეობამ მოიპოვა პარტიის რაიონული კომიტეტის, სამანქანო-სატრაქტორო სადგურის პოლიტგანყოფილების ოპერატიული ხელმძღვანელობის შედეგათ.

პატიოსნად მომეშვა, დამკვრელი კოლმეურნეები წელში გაიძართენ, მათ მოთხოვნილებაც გაეზარდათ და ეხლ იმაზე ფიქრობენ, რომ ზამთარში ტყეფილ-უბრალოდ არ გააცდინონ დრო. ამისათვის განზრახულია აქვთ ზამთრის პერიოდში მოაწყონ აგრონწრეები თვითგაცნობიერებისათვის. წინად ონტოფოელი გლეხი ზამთარში შეძენილზე ფიქრობდა, დღიური ქირაზე გაეიოდა, მაისიდან მისი ხალია **გამ

 Დ. ᲙᲣᲩᲣᲚᲘᲐ

საქართველოს ფრონტი 1931-1934 წლებში

საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1931 წლის 31 ოქტომბრის ცნობილ დადგენილებამდე, საქართველოს ფრონტზე საქართველოში სუსტად გამოხატავდა მშრომელთა მატერიალური და საყოფაცხოვრები პირობების გაუმჯობესებისათვის ბრძოლას. არ წარმოიგება ბოლშევიკური ბრძოლა სავაკრო და საწარმოო კავშირის განმტკიცებისათვის ქალაქსა და სოფელს შორის. საქონლებრივნის ჩამორჩენა გამოწვეული იყო საქართველოს კ. პ. (ბ) ცკ-ის ყველი ხელმძღვანელობის უმართებულო მუშაობით.

კონკრეტულად: უსუფი დამპანინჯებები დარეგ.ში, ადგილობრივთვის აშკარა გადაგრეხებული სადაზღვევლო ეგენების მიცემა, დამზადებისა და კონტრაქტაციის პროცესში ელეზიბინათვის გამოყოფილ სასაქონლო ფონდების და პურეულის შეუსრულებლობა და სხვ. წარმოადგენდნ ეგლეხობის საკითხში ყველი ხელმძღვანელობის მიერ დაშვებულ შეცდომებს.

ამ შეცდომებმა დაამარკლეს სოფლის სამომხმარებელი ბიუჯეტის ზრდა, შესუსტდა კოოპერაციისა და სახელმწიფო ვაჭრობის ინდეკსიდა — მშრომელთა სამომხმარებლო მოხსახურების, კერძოდ სოფლის მოსახურების ხარვეზი.

ამ შეცდომებმა დაამტკიცა ისიც, რომ ძველმა ხელმძღვანელობამ ჩვენში ჩაატარა საკუთარი ბრძოლა ბურჟუაზიული ელემენტების ეკონომიკურ ბრძოლა: განსორავლდა სავაჭრო საქმიანობის გადაკვარბულად ცენტრალიზაციაში. საქონლის მთელი სამთავარი და საცალო ვაჭრობა ერთმანეთად ეკავა „ზაკოოპეზს“ დარეგისტრირებულ გაერთიანებებში, რამაც სახე დაუკარგა საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის ცენტრს — ცეკავშირს. ამან ცუდად იმოქმედა საბჭოთა ვაჭრობის განვითარების საქმეზე, კერძოდ, სავაჭრო ქსელის გაფართოების გეგმის განხორციელებაზე.

მუშთა რაიონებში გახსნილი იყო სავაჭრო წერტილის არასამთო რაოდენობა. ხრულიაე მოეწყობელი იყო საცალო ვაჭრობა: ფარეულების და კარეების საშუალებით. ხუსტად ან სრულიად არ იყო გამლილი საკოლმეურნეო, საბჭოთა მეურნეობების, სახელმწიფო სამრეწველო ორგანიზაციებს და სარეწო კოოპერაციის საცალო ვაჭრობა.

1931 წლის პირველი ოქტომბრისათვის, მაგალითად, საქართველოში გახსნილი იყო სულ 15 საკოლმეურნეო საფაქრო წერტ., აქედან 9 წერტ ტფილისში.

სარეწო კოოპერაცია მთელ სისტემაში მოეკოფრიდა მხოლოდ 32 სავაჭრო წერტ.

სამომხმარებლო კოოპერაციას მთელ სის ტემაში მოეკოფრიდა თერთნეტი კოოპმეურნეობა, სოლო ხაქ. სახელმწიფო ვაჭრობას სრულიად არ გააჩნდა საკუთარი საწარხაო ბაზა. ჩვენ აქ არ მოგვყავს მაგალითები ვაჭრობის დანარჩენ დეფიციტებზე, როგორიცაა, მაგალითად, საქონლებრივნების გაფანტვა (მაშინაც კი, როდეს საწყობებში საქონელი საკმაო რაოდენობით მოიძიებებოდა), ვაჭრო და უკარგინი ახალრამეტმეტი ვაჭრობა, ფასების სიხტეტმეტიური ფარეული.

საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა 1931 ოქტომბრის ისტორიულ დადგენილებაში, მუშთა მომარაგების გაუმჯობესების საკითხებზე კონკრეტული ღონისძიებ მოგვცა: „მოსკოვში, ლენინგრადში და სხვა ინდუსტრიულ ცენტრებში, ეკონომიკურ ინდეკსიათა — მშრომელთა სამომხმარებლო მოსახურების, კერძოდ სოფლის მოსახურების საქმეში.

ამ შეცდომებმა ბიბლიოგ, რომ ძველმა ხელმძღვანელობამ ჩვენში ჩაატარა საკუთარი ბრძოლა ბურჟუაზიული უმართებულო რეორგანიზაცია: განსორავლდა სავაჭრო საქმიანობის გადაკვარბულად ცენტრალიზაციაში. საქონლის მთელი სამთავარი და საცალო ვაჭრობა ერთმანეთად ეკავა „ზაკოოპეზს“ დარეგისტრირებულ გაერთიანებებში, რამაც სახე დაუკარგა საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის ცენტრს — ცეკავშირს. ამან ცუდად იმოქმედა საბჭოთა ვაჭრობის განვითარების საქმეზე, კერძოდ, სავაჭრო ქსელის გაფართოების გეგმის განხორციელებაზე.

მუშთა რაიონებში გახსნილი იყო სავაჭრო წერტილის არასამთო რაოდენობა. ხრულიაე მოეწყობელი იყო საცალო ვაჭრობა: ფარეულების და კარეების საშუალებით. ხუსტად ან სრულიად არ იყო გამლილი საკოლმეურნეო, საბჭოთა მეურნეობების, სახელმწიფო სამრეწველო ორგანიზაციებს და სარეწო კოოპერაციის საცალო ვაჭრობა.

1931 წლის პირველი ოქტომბრისათვის, მაგალითად, საქართველოში გახსნილი იყო სულ 15 საკოლმეურნეო საფაქრო წერტ., აქედან 9 წერტ ტფილისში.

სარეწო კოოპერაცია მთელ სისტემაში მოეკოფრიდა მხოლოდ 32 სავაჭრო წერტ.

სამომხმარებლო კოოპერაციას მთელ სის ტემაში მოეკოფრიდა თერთნეტი კოოპმეურნეობა, სოლო ხაქ. სახელმწიფო ვაჭრობას სრულიად არ გააჩნდა საკუთარი საწარხაო ბაზა. ჩვენ აქ არ მოგვყავს მაგალითები ვაჭრობის დანარჩენ დეფიციტებზე, როგორიცაა, მაგალითად, საქონლებრივნების გაფანტვა (მაშინაც კი, როდეს საწყობებში საქონელი საკმაო რაოდენობით მოიძიებებოდა), ვაჭრო და უკარგინი ახალრამეტმეტი ვაჭრობა, ფასების სიხტეტმეტიური ფარეული.

საკავშირო კ. პ. (ბ) ცენტრალურმა კომიტეტმა 1931 წლის ოქტომბრის ისტორიულ დადგენილებაში, მუშთა მომარაგების გაუმჯობესების საკითხებზე კონკრეტული ღონისძ მოგვცა: „მოსკოსში, ლენინგრენინგრადში და სხვა ინდუსტრიულ ცენტრებში, ეკონომიკურ ინდეკსიათა — მშრომელთა სამომხმარებლო მოსახურების, კერძოდ სოფლის მოსახურების საქმეში.

ამ შეცდომებმა დაამტკიცა ისიც, რომ ძველმა ხელმძღვანელობამ ჩვენში ჩაატარა საკუთარი ბრძოლა ბურჟუაზიული უმართებულო რეორგანიზაციაა: განსორავლდა სავაჭრო საქმიანობის გადაკვარბულად ცენტრალიზაციაში. საქონლის მთელი სამთავარი და საცალო ვაჭრობა ერთმანეთად ეკავა „ზაკოოპეზს“ დარეგისტრირებულ გაერთიანებებში, რამაც სახე დაუკარგა საქართველოს სამომხმარებლო კოოპერაციის ცენტრს — ცეკავშირს. ამან ცუდად იმოქმედა საბჭოთა ვაჭრობის განვითარების საქმეზე, კერძოდ, სავაჭრო ქსელის გაფართოების გეგმის განხორციელებაზე.

მუშთა რაიონებში გახსნილი იყო სავაჭრო წერტილის არასამთო რაოდენობა. ხრულიაე მოეწყობელი იყო საცალო ვაჭრობა: ფარეულების და კარეების საშუალებით. ხუსტად ან სრულიად არ იყო გამლილი საკოლმეურნეო, საბჭოთა მეურნეობების, სახელმწიფო სამრეწველო ორგანიზაციებს და სარეწო კოოპერაციის საცალო ვაჭრობა.

1931 წლის პირველი ოქტომბრისათვის, მაგალითად, საქართველოში გახსნილი იყო სულ 15 საკოლმეურნეო საფაქრო წერტ., აქედან 9 წერტ ტფილისში.

სარეწო კოოპერაცია მთელ სისტემაში მოეკოფრიდა მხოლოდ 32 სავაჭრო წერტ.

სამომხმარებლო კოოპერაციას მთელ სის ტემაში მოეკოფრიდა თერთნეტი კოოპმეურნეობა, სოლო ხაქ. სახელმწიფო ვაჭრობას სრულიად არ გააჩნდა საკუთარი საწარხაო ბაზა. ჩვენ აქ არ მოგვყავს მაგალითები ვაჭრობის დანარჩენ დეფიციტებზე, როგორიცაა, მაგალითად, საქონლებრივნების გაფანტვა (მაშინაც კი, როდეს საწყობებში საქონელი საკმაო რაოდენობით მოიძიებებოდა), ვაჭრო და უკარგინი ახალრამეტმეტი ვაჭრობა, ფასების სიხტეტმეტიური ფარეული.

ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲛᲐᲒᲜᲘᲢᲣᲠᲘ ᲤᲐᲠᲘᲚᲘᲡᲗᲐᲜ ᲐᲠᲘᲡ

121 კილომეტრია ხაშურსა და ტფილისს შუა.

ორი წელიწადია სწარმოებს და ამჟამად უკვე მთავრდება ამ გზის ელექტროფიკაციის სამუშაოები.

ალკანის, ზაპასის და ნაციფლეის ქვეყანადგურებში, ოჩოფეხეზზე შემდგარი ბრიგადა ბეტონაციაზე ლიფთინის კოსტრუქციებზე, მრავალი ფორმის იზოლატორებით დაფარულნი დგანან და უკვე დებულნიენ მავალი ძაბვის დენს. ბანტორიების ბრიგადები უკანასკნელ სამუშაოებს ამთავრებენ.

ხაშურიდან იეტალამდე ლიანდაგის გაყვარეგ ჩამოწკრიფულია მაზუთში მოხარშული ხის, ტანბრგ. შავი ბოძები. ჩამოგადებული ეზოლატორები, ფოლადის ტრასები და სპილენძის გამტარები ოდნავ ირეწეიან ლოპლაპეზე. ყოველდღე ორი კილომეტრით მოიწევენ წინ ამ ქსელის დამმონტაჟებლები. ისინი ცხრა თვის წინად გამოვიდნენ ხაშურიდან და ტფილისის კარს მხოლოდ ახლა მოაღწიეს. სუსხიანი ზამთრის გამყინვნები ქარი მათ ანმეტიდან ჩამოხეტას უპირებდა, გადასარბენზე მათ მატარებლებს წამოწევას საფრთხე ელოდა, მაგრამ თავიანთი დაუფგარობელი ლეიტერებით და პაეციალური სამონტაჟო მატარებლებით მათ დიდი გზა გამოიარეს ხაშურიდან ავანლაფეზ.

ინანი მოიწევდენ წინ და ამონტეკებდენ ისე, რომ ვახიერი ქამრებით და რკინის თხელ ლამფრებით გამოწეულ ეკლეზეზ ეყენენ მობმულნი, ან საკოხტაქტო ქსელის ხლარეთებზე ეკიდენ! კიდეე რამდენიმე კილომეტრი, კიდეე რამდენიმე თვის ეს ეკმარ.ეგეეული გმირები მოაწეეინ დედ ეა ეს ეკმარ.ეგეეული ეკლეზეზ. პროდუქტების სწრაფ მოძრაობა და ოფეეეგდა ხავაჭრო ორგანიზაციების საქმიანობის არარენტაბელობას.

ხარაინთაშორისო ბაზების მოწყობამ არსებითად გადაწყვეტა საქონლის ხწორად მიმოქცევის საკითხი. მან ხაგრძნობლად გაადუმჯობეხა ოსერატიული კავშირი ძირა რგოლებსა და ცენტრალურ ამარატს შორის. ეს ბაზები უმთავრესად მომსახურებას „უწევენ სოფლის კოოპერატივებს. ისინი „გახსნილია: ბათოლეში, ზუგდიდში, სამტრედიაში, ზესტაფონში, ქუთაისში, გორში, ტფილისში და წნორში. ამან გამოიწვია საბუოუმი ვაჭრობის გაზრდა. თუ 1931 წელს კოოპერაციის საბიოუმი ვაჭრობის ბრუნვა 9.270,7 ათას მანეთს უდრიდა, 1933 წელს 120.217,9 ათას მანეთს მიაღწია.

საგრძნობლად გაუმჯობესდა ფართო ასორტიმენტით ვაჭრობაც. დღეს საქართველოს ყველა რაიონში მომმარაგებელს საშუალება ეძლევა ასორტიმენტს ფართოდ შერჩევისათვის. თითქმის ყველა რაიონში გახსნილია რაიონგენერალაზია რიცხვით 54 და 28 რაიკულტმაღაზია. ეს მაღაზიები წარმოადგენენ საბჭოთა კულტურული ვაჭრობის გაშლის ფაქტორებს და მოსახლეობის აწოდებენ მომმარაგებლ ს საგნების დამატებით წყარიებს — ყველა სახის ხანელეს. საქონელბრივნის დაჩარტაბამ, დაჯავშნის პრაქტიკის შემცირებამ და სხვა, 1931 წელთან შედარებით, შეამცირა მიმოქცევის ხარჯები 17,3 პროც., ხოლო ფინანსურ ლონეთ ეს ეკონომია ეკეთ ეკეთ ეკეთ